

diem præcedentem transferre posse, quia adest justa et rationabilis causa (1); sed S. R. C. (2) respondit populum non teneri anticipare jejunium vigiliæ occurrentis in festo titularis, et in casibus particularibus recurrendum esse ad S. R. C. Unde si vigilia in festo 1 cl. occurrat, officium vigiliæ simpliciter omittitur: jejunium autem servandum est, nisi vigilia occurrat in dominica, quando in sabbatum cum officio simul et jejunio anticipatur, nisi in sabbato iterum occurrat festum 1 cl., quo casu jejunium in sabbato quidem servatur, sed officium vigiliæ omittitur. In rubricis n. 2, excipitur vigilia epiphaniæ, de qua, si festum etiam 1 cl. occurrat, commemoratio in 1 vesperis, laudibus et missa est facienda, et legenda 9 lectio ac evangelium in fine missæ (3).

VI. Si vigilia occurrat in adventu, quadragesima et quatuor temporibus, officium fit de feria, cujus officium Domini est, cuique officium vigiliæ sanctorum cedere decet. Nec etiam in illis feriis aliquid fit de vigilia in officio, quia nec altera homilia in officio feriali trium lectionum congruenter legi, nec commemoratio vigiliæ fieri potest, cum eadem antiphonæ et versus repeti deberent, quod rubricæ non permittunt. Quoad missam, si vigilia in adventu, quadragesima, et quatuor temporibus occurrat, vide tom. I, n. 22.

Titulus VII.

240.

DE OCTAVIS.

Rub. *De Octava fit Officium, vel saltem commemoratio (quando aliquo festo, vel Dominica impeditur) per octo dies continuos. Fit de Octava in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis*

(1) Quarti in rub. mis. p. 1, tit. 3, s. 2, d. 2, Cavalieri tom. 2, dec. 127.

(2) In dec. cit. 7 Sept. 1816.

(3) Rub. tit. IX, n. 4; Guyetus lib. 4, c. 5, q. 5.

Christi, in Festis quibus in Calendario apponitur Octava. Item in festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, et in Festo principalis Patroni et Titularis loci vel Ecclesiæ, et in Festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congregationes et Religiones consueverunt solemniter cum Octavis celebrari, nisi illa Festa venerint in Quadragesima, quo tempore omittitur Officium cujuscumque Octavæ. Quod si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Octava, paulo ante Quadragesimam venerit, et jam per aliquot dies factum sit Officium de ejus Octava, adveniente Quadragesima, nihil amplius fit de ea, nec commemoratio. Et idem servetur de Octavis nondum absolutis, quando supervenit Festum Pentecostes, et dies XVII Decembris.

2. *In Pascha Resurrectionis et Pentecostes Officium Octavæ terminatur in Sabbato sequenti ad Nonam.*

3. *Infra Octavas fit de Festis duplicibus et semiduplicibus occurrentibus, ac etiam Duplicibus translatis, de quibus dicitur infra de Translatione Festorum, tit. X cum commemoratione Octavæ: nisi illa Festa sint de solemnioribus enumeratis in sequenti Rubrica de commemorationibus, in quibus nulla fit commemoratio de Octava: exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ et Corporis Christi, de quibus fit semper commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente. Infra Octavas autem Paschæ et Pentecostes non fit de Festo aliquo, etiam Principali Patrono vel Titulari Ecclesiæ, vel Dedicatione ejusdem; sed transfertur post Octavam, si transferri valeat, secus de eo fit commemoratio, ut dicitur in eadem Rubrica de Translatione Festorum. Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ et Dedicatione ejusdem (non tamen in die Octava), cum commemoratione Octavæ. Infra Octavam Corporis Christi fit tantum de Duplicibus, non tamen translatis, nisi fuerint primæ vel secundæ classis, cum commemoratione Octavæ. De Semiduplicibus vero, cum non transferantur, infra eam fit commemoratio, ut dicitur in præfata*

Rubrica. De Simplicibus infra quascumque Octavas occurrentibus, item fit tantum commemoratio, præterquam in duobus diebus post Pascha et Pentecosten, ut dicitur in sequenti Rubrica de Commemorationibus. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium, ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis. Si duæ Octavæ simul occurrant (ut Octava sancti Joannis Baptistæ, et Octava Corporis Christi, vel Octava Patroni vel Titularis Ecclesiæ cum alia Octava), quando non erunt celebranda Festa novem Lectionum vel dies Dominicus, fiet Officium de digniori, cum commemoratione alterius. De die autem Octava cujuscumque Festi fit totum Officium duplex, cum commemoratione diei infra aliam Octavam. De Festis occurrentibus in die Octava servetur quod dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

4. Officium de Octava fit cum tribus Nocturnis, novem scilicet Psalmis et novem Lectionibus (exceptis Octavis Paschæ et Pentecostes, in quibus fit cum uno Nocturno, ut suis locis ponitur), et omnia dicuntur sicut in die Festi, præter Lectiones; quarum primæ tres semper sunt de Scriptura occurrente in Officio de Tempore, præterquam infra Octavam Assumptionis beatæ Mariæ, in qua singulis diebus positæ sunt Lectiones propriæ de Canticis Canticorum: aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni dicuntur quæ infra Octavam positæ sunt. Infra Octavam vero Patroni, vel Titularis Ecclesiæ, aut alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesiis consuevit cum Octava celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriæ et approbatæ Lectiones pro secundo et tertio Nocturno, infra Octavam, repetantur Lectiones positæ in Communi Sanctorum, si de Sanctis fiat Octava, alioquin Lectiones diei Festi.

5. Infra Octavam Officium fit semiduplex, in die Octava duplex. In Vesperis infra Octavam omnia dicuntur sicut in secundis Vesperis Festi; et in primis Vesperis diei Octavæ omnia sicut in primis Vesperis Festi, nisi aliter in propriis locis notetur.

6. Infra Octavas non fiunt Suffragia consueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam et Completorium, etiamsi fiat Officium de Dominica, vel Festo semiduplici. In aliis, quomodo sit ordinandum Officium de Octava, habentur inferius propriæ Rubricæ.

Dicitur n. 1. In Festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias etc. consueverunt solemniter cum Octavis celebrari: ex quibus verbis nullatenus deduci potest, novas sanctorum octavas propria auctoritate institui posse: rubricæ enim intelligendæ sunt, supposita Sedis Apostolicæ speciali concessione, vel saltem legitima consuetudine immemorabili vel introducta ante annum 1568, ut dictum est n. 211 et 232; nam quælibet additio et mutatio in breviario per bullam s. Pii V districte prohibetur. Ita ut ad nunc novas faciendas octavas, semper necessaria sit Sedis Apostolicæ concessio, nisi octava celebretur sine mutatione ritus, cum extrinseca tantum solemnitate, officia recitando, missasque celebrando, prout per rubricas præscribitur aut permittitur.

Dicitur n. 2 in paschate et pentecoste officium octavæ terminari in sabbato, eo quod, ut notat Gavantus in rubricis octavarii Romani, solemnitas a sabbato sancto et a vigilia pentecostes incipiat.

DE TEMPORE, QUO OCTAVÆ PROHIBENTUR.

241. Octavæ, quæ non sunt in calendario Romano, prohibentur a feria quarta cinerum usque ad dominicam in albis, a vigilia pentecostes usque ad festum ss. Trinitatis, et a die decima septima Decembris seu a die, qua incipiuntur

antiphonæ majores (1), usque ad diem festum epiphaniæ, ubique inclusive (2).

242. Quid igitur faciendum, si octava vel festum habens octavam hoc tempore prohibito occurrat?

R. 1° Si festum celebratum fuerit ante feriam quartam cinerum, vigiliam pentecostes, aut diem 17 decembris; adveniente illo tempore prohibito, nihil amplius fit de octava, nec commemoratio: si autem unus aut plures dies intercedant inter festum et tempus prohibito, in illo aut illis officium aut commemoratio de octava, ut alias, fieri debet.

2. Si festum celebretur tempore, quo octavæ prohibentur, sine octava celebrandum est: et quamvis tempore prohibito transacto, v. g. post diem epiphaniæ ubi s. Silvester est patronus, aliqui dies supersint, in quibus octavæ permittuntur; nihil tamen in illis amplius de octava fieri posse videtur, quia rubricæ hoc tit. VII, n. 1, generaliter videntur denegare octavas illis festis, quæ tempore prohibito celebrantur (3).

3. Si festum tempore, quo octavæ prohibentur, non celebretur, sed post illud transferatur, uti infra octavas paschæ et pentecostes fieri debet; tunc si festum post totam suam octavam transferi contingat, illo anno celebratur sine octava; si autem unus aut plures dies octavæ post festum celebratum supersint, in illo aut illis ut alias fit officium vel commemoratio octavæ, ut dicetur num. 278.

Not. Quamvis hoc tempore prohibeantur octavæ, non tamen festi solemnitas: ita ut, si festum partroni loci tempore, quo octavæ prohibentur, celebretur, ejus solemnitas in toto territorio reipublicæ Gallicanæ in dominica sit celebranda, ut dicetur num. 296.

(1) S. R. C. 16 Jan. 1677, n. 2660-2812, 3.

(2) Rub. hoc tit. n. 1, item ad tabulam occurrentiæ; Cavalieri tom. 2, c. 19.

(3) Romsée tom. 3, art. XXI, § III, ad VI et contra Mél. théol. sér. 6, fol. 162, n. 20.

243. Ubi adveniente tempore prohibito, octava cessare debet?

R. Si dies octava incidat in feriam 4 cinerum, vigiliam pentecostes aut in diem 17 Decembris; certum est ex decreto S. R. C. (1) et ex communi sententia contra Guyetum (2), officium octavæ cessare post nonam diei ante diem octavam, ita ut post nonam nihil amplius fiat de octava, nec etiam commemoratio in vesperis; et vesperæ, si festum non occurrat nec concurrat, dicantur feriales: quia officium diei octavæ, quod incipit a primis vesperis, inchoari non potest, cum terminari nequeat.

Si autem tempus prohibito incipiat a die infra octavam post unum aut plures dies infra octavam transactos; tunc officium octavæ tantum cessat post vespas et completorium, ita ut vel dicantur de octava, vel si de festo, cum commemoratione octavæ, et sine suffragiis ac precibus (3). Quia magna datur differentia inter diem octavam et diem infra octavam: officium enim diei octavæ incipit a primis vesperis; incipi ergo nequit, quia sequenti die perfici non potest: officium autem diei infra octavam finitur tantum post vespas et completorium; absolvi igitur potest et debet, ut aliud festum semiduplex, quia nihil obstat: nam vesperæ et completorium illi detrahi nequeunt ob sequentem feriam, cujus officium dumtaxat a matutino inchoatur. Item in decreto cit. 23 Junii 1736 statuitur quoad octavam s. Scholasticæ: « in primis » vesperis dominicæ passionis facienda est commemoratio » de die infra octavam, quando octava celebratur post dominicam passionis; secus autem si dies octava incidat in dominicam passionis, quia propter dominicam privilegiatam » cessat octava. » Idem est casus ac ille, de quo hic agitur; idem igitur de utroque dicendum. Neque hic obstare debet idem decretum ad 4, quia clare patet ibidem agi de die octava occurrente in feria quarta cinerum.

(1) 23 Junii 1736, n. 3895-4044, 4 et 5.

(2) Lib. 4, c. 12, q. 6.

(3) Ita Guyetus loco cit.; Merati sect. 3, c. 8, n. 15; Lohner p. 5, in rub. brev. tit. 7, rub. 1, litt. 1; Cavalieri tom. 2, dec. 154, n. 2.

Circa octavam, quæ ex privilegio Sedis Apostolicæ in quadragesima celebratur, videantur decreta S. R. C. (1).

DE MAJORI OCTAVARUM DIGNITATE.

244. Major octavarum dignitas desumenda est : 1° ex dignitate ritus et solemnitatis, quibus festum, cujus est octava, celebratur, et 2° ex dignitate personæ seu mysterii, cujus fit octava.

Quænam sunt inter octavas aliis digniores, seu quæ octavæ aliis sunt præferendæ?

R. Regula generalis est, quod cujus festum præfertur, ejus quoque præferatur octava, quæ est tantum ejusdem festi continuatio. Vid. n. 267. Majoris tamen explicationis gratia juvare potest sequens octavarum distinctio in varios gradus seu classes, in quibus quæ ad primam classem pertinent, aliis præferuntur, et sic deinceps.

In primo gradu sunt octavæ paschæ et pentecostes, in quibus non fit de ullo festo aut alia octava; sed solius festi simplicis post tres priores dies fit commemoratio, sine ejus tamen lectione (2).

In secundo gradu est octava epiphaniæ, infra quam (excepta die octava, in qua de nullo festo fieri potest) tantum fit de principali patrono et titulari, atque de dedicatione ecclesiæ (3), et forte de alio quocumque festo duplici 1 cl. (4), cum commemoratione tamen octavæ epiphaniæ : item fieri potest commemoratio simplicis occurrentis et octavæ festi, quod infra octavam epiphaniæ celebratur.

(1) 24 Jan. 1682, n. 2824-2973; 10 Junii 1690, n. 3073-3222; 23 Junii 1736, n. 3895-4044, 4 et 5; 12 Sept. 1840, u. 4753-4900, 1.

(2) Rub. hoc tit. 7, n. 3.

(3) Rub. n. 3, et S. R. C. 22 Sept. 1703, n. 3515-3664, 4.

(4) Decreta 22 Ap. 1741, n. 3961-4110, 8, et 22 Mart. 1817, n. 4380-4530, 2 et 3, quodcumque duplex 1 cl. infra hanc octavam admittere videntur, et contra plures rationes, quæ referuntur *Questions discutées à l'académie liturg.* a monte citorio 9 Jan. 1856, n. 18, 19 et 33, illud excludere videntur. Vid. n. 267, resp. 2.

In tertio gradu est octava ss. Corporis Christi, quæ ab universali Ecclesia celebratur feria quinta post dominicam ss. Trinitatis; infra quam (1) tantum fit de duplicibus occurrentibus, non tamen translatis, nisi fuerint 1 vel 2 classis (2). De semiduplicibus vero, cum non transferantur, infra eam fit commemoratio. In die autem octava non fit de duplici 2 cl. occurrente, sed tantum de nativitate s. Joannis, de festo ss. Apostolorum Petri et Pauli, vel de alio ex solemnioribus, id est de principali patrono loci, de titulari ecclesiæ vel de ejusdem dedicatione (3), ut dicetur n. 267, resp. 2. Fit tamen commemoratio de diebus infra aliam octavam, et de simplice occurrente sed sine ejus nona lectione (4), nisi fiat officium de duplici, quod non sit 1 classis, in quo nona lectio de simplice et de simplicato legenda est (5). Si festum simplex aut semiduplex ad instar simplicis redactum cum lectione propria occurrat in dominica infra octavam ss. Corporis Christi, in qua fit de ea, ejusdem pariter nona lectio omittenda est (6). Si vigilia infra octavam ss. Corporis Christi occurrat, hujus fit commemoratio in laudibus et missa, et de ea nona lectio legitur, etiam dum officium fit de die infra octavam (7). Quocumque festo etiam duplici 1 cl. occurrente, semper et ubique fit commemoratio octavæ ss. Corporis Christi.

In quarto gradu sunt omnes reliquæ octavæ, scilicet nativitatis Domini (quæ tamen præter reliquas hoc privilegium habet, ut de ea fiat commemoratio in quibuscumque festis occurrentibus etiam 1 cl.), ascensionis Domini, octavæ B. M. V.

(1) Rubricæ hoc tit. n. 3, in brev. ante festum, et in missali post missam hujus festi.

(2) S. R. C. 30 Maji 1699, n. 3372-3521, 2.

(3) Rub. brev. ante festum; S. R. C. 30 Maji 1699, n. cit. ad 3 : *Questions discutées à l'académie liturg.* a monte citorio, quest. 4, 9 Jan. 1856, n. 31-43.

(4) S. R. C. 8 Junii 1669, n. 2332-2483.

(5) S. R. C. 21 Jan. 1679, n. 2723-2872; 10 Jan. 1693, n. 3152-3301, 9; 4 Ap. 1705, n. 3569-3718, 7.

(6) S. R. C. 16 Sept. 1801, n. 4327-4476; et 7 Sept. 1850, n. 5151, 4.

(7) S. R. C. 26 Jan. 1793, n. 4299-4448, 3.

dedicationis et Sanctorum; item ss. Trinitatis, ss. Cordis, Redemptoris, Salvatoris, etc. in locis, ubi ratione tituli vel ex privilegio celebrantur. Infra has octavas fit: 1° de duplicibus occurrentibus et translatis; 2° de semiduplicibus occurrentibus; 3° fit commemoratio aliarum octavarum, et simplicis occurrentis, de quo nona lectio legitur etiam in diebus, in quibus officium fit de octava.

245. 1° Si plures octavæ simul occurrant, eo casu 1° octavæ illorum festorum, quæ num. 267, resp. 1 enumerantur, et cum octava in universali Ecclesia celebrantur, aliis præferuntur: ratio est, quod hæ octavæ variis privilegiis decorantur, ac majori solemnitate et ritu, atque ex præcepto in universo orbe servandæ recolantur. Sic octava corporis Christi præfertur octavæ ss. Trinitatis, si hæc sit titularis loci aut ecclesiæ (1). Item octavæ assumptionis B. M. V. omnium Sanctorum, nativitatis s. Joannis B. et ss. apostolorum Petri et Pauli præferuntur octavis dedicationis et titularis ecclesiæ, atque patroni principalis (2), nisi forte titularis et patronus sint majoris dignitatis, ut dicitur n. 267, resp. 1.

2° Si Festa, quorum celebrantur octavæ, diversum ritum habeant, scilicet unum 1 cl. et alterum 2 cl.; semper præferenda est octava festi 1 cl.; licet illud 2 cl. sit etiam festum Domini aut B. M. V. (3).

3° Si Festa eundem ritum habeant, octava festi solemnioris præferenda est. Sic octava festi secundarii cedit octavæ festi primarii ejusdem ritus.

4° Si Festa sint æqualia quoad ritum et solemnitatem, præfertur octava festi dignioris (4).

5° In paritate ritus, solemnitatis et dignitatis, præferenda est octava festi kalendarii particularis. Quomodo hoc intelli-

(1) S. R. C. 8 Junii 1709, n. 3660-3809, 3; Merati sect. III, c. 8, n. VII.

(2) S. R. C. 21 Aug. 1688, n. 3014-3161, 1 et 2; 5 Martii 1695, n. 3205-3354; 11 Maji 1743, n. 3994-4143, 5.

(3) S. R. C. 19 Junii 1700, n. 3416-3565, 2; 13 Sept. 1710, n. 3681-3830; 11 Mart. 1820, n. 4416-4566, 5.

(4) S. R. C. 29 Mart. 1760, n. 4137-4286. Vid. n. 268, reg. 2a.

gendum sit, videatur num. 268, reg. 3^a. hoc notato, quod, cujus festum præfertur, hujus quoque præferatur octava, ita ut de ea fiat officium cum commemoratione alterius octavæ, vel ejus commemoratio præponatur commemorationi alterius octavæ.

DE OFFICIO FESTI ET OCTAVÆ PATRONI, TITULARIS VEL ALTERIUS SANCTI, QUI CELEBRATUR CUM OCTAVA VEL CUM SOCIO.

246. Quomodo recitandum est officium patroni, titularis vel alterius sancti, qui cum octava colitur, si in breviario non habeatur vel sine octava?

R. 1. Officium diei festi, si in breviario habeatur, idem et eodem modo est recitandum, cum lectionibus 1 nocturni propriis vel de communi, ut mox dicitur. Si officium in breviario non ponatur, nec aliunde a Sede Apostolica approbatum habeatur, omnia leguntur de communi sanctorum, prout requirit qualitas illius sancti, cujus fit officium. Si duæ orationes eidem festo in communi convenient, sumitur prima vel secunda, prout homilia recitatur ex 1° vel 2° loco, ut una eademque missa officio quoad orationem et evangelium correspondeat. Lectiones 1 nocturni non leguntur de Scriptura occurrente, sed de communi sanctorum ex 1 vel 2 loco, prout lectiones 3 nocturni ex 1 vel 2 loco desumuntur; ex quo enim loco lectiones 3 nocturni sumuntur, ex eodem in 1 nocturno sumendæ sunt (1): si lectiones 3 nocturni non sint de communi, regula desumenda est ex oratione, quæ si sit de communi, indicat, utrum etiam lectiones ex 1 vel 2 loco sint recitandæ (2): si neque evangelium, neque oratio sit de communi, lectiones 1 nocturni sumi possunt ex 1 vel 2 loco, prout festo magis convenientes et accomodatæ viden-

(1) S. R. C. 23 Maji 1835, n. 4597-4746, 4.

(2) S. R. C. 11 Sept. 1841, n. 4784-4930, 7.